వెల్లువ

పొంగిపోయిన ఆ మహానది చుట్టు ప్రక్కలనున్న పట్టణాల్నీ, పల్లెల్నీ నాశనం చేసుకుంటూ మహోధృతంగా సాగిపోతున్నది. ముందుకు పోతున్నది. ఆ వేగానికి అడ్డులేదు. ఆ నదీ ప్రవాహ వేగాన్ని ఆపగల శక్తి లేదు. పరుగెత్తే ఆ నదీమతల్లి పక్షపాతం లేకుండా పంటపైరుల్నీ, పశువుల్నీ, పాకల్నీ, భవనాల్నీ కూలద్రోసుకుంటూ, నురుగలు కక్కుకుంటూ వస్తున్నది. క్రిమి కీటకాదుల దగ్గర్నుంచీ, మానవుల వరకూ లెక్కలేకుండా ఎన్నోటిని నదీగర్భంలో కలిపేస్తున్నది. నీటిపై తేలుతున్న తెల్లని నురుగ నదివేగాన్ని కొల్చి మరీ చెపుతున్నది. చూపరుల కళ్ళముందునుంచే పెద్ద పెద్ద చెట్లు, శవాలు, యిళ్లు కొట్టుకొని పోతున్నాయి.

నీటి మట్టం భయంకరంగా పెరిగిపోయింది. మట్టం యిక యే మాత్రం పెరిగినా, నది ప్రక్కనేవున్న ఒక పెద్దపట్టణానికి గండి పడుతుంది. గండిపడితే పట్టణం మరి కనిపించదు. కాని పట్టణవాసులకా సంగతి తెలీదు. అందరూ పరుగెత్తే ప్రవాహ వేగాన్ని చూసి మురిసిపోతున్నారు. కేరింతాలు కొడుతున్నారు. చప్పట్లు చరుస్తున్నారు. గట్టుని ఒరుస్తున్న నీటని, గట్టుమీదనుంచే, చేతుల్లోకి తీసుకుని అందరికీ చూపిస్తున్నారు. చూస్తుండగానే నీటివేగం హెచ్చిపోతున్నది. వేగంతో పాటు మట్టమున్నూ హెచ్చుతున్నది. మట్టంతోపాటు చూసేవాళ్ల అట్టహాసాలున్నూ మారిపోతున్నవి. ఆ రోజున పట్టణంలో యిళ్ళన్నీ ఖాళీగా వెలవెలబోతున్నాయ్. రాబోతున్న ఆపద వాటికి తెలుసేమో అన్నట్లు - ఏ యింటికీ కళ లేదు. ప్రజలంతా నదిగట్టున తండోపతండాలుగా మూగుతున్నారు.

అందరి ముఖాలలోనూ ఆశ్చర్యం, ఆనందం, అయోమయం అన్నీ కనిపిస్తున్నాయ్. ఎక్కడపడితే అక్కడ గుంపులు గుంపులుగా జనం వింత వింత చేష్టలు చేస్తూ, చేతులాడించేస్తూ కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. అందులో డబ్బైయేళ్లు పైబడ్డ ఒకాయన మిగతా వాళ్ళతో - తన జీవితంలో యింతవరకూ యిలాంటి వఱదల్ని చూళ్లేదన్నాడు. అక్కడున్న కుఱ్ఱకారు 'అబ్బా' అన్నారు. తాతగారు మళ్ళీ అందుకున్నారు 'ఒకసారొచ్చింది కానీ' అని సాగదీసి 'అయితే యేం, యింత రాలేదు' అని సవరించారు. కుఱ్ఱాళ్ళు చప్పట్లు చరిచారు. ఎందుకూ? డెబ్భయ్యేళ్ళ తాతగారే తన చిన్నతనంలో చూడలేకపోయిన వఱద, తమ చిన్నతనంలో చూసేస్తున్నామని.

"బదరీనాథ్"

ఇంతలో ఓ కుఱ్ఱాడు కళ్లు పెద్దవిచేసి, ఒళ్లు విప్పారించి రెండు చేతులూ బారజాపి 'అయ్యో బాబోయ్' అని గావుకేక పెట్టాడు. హడిలిపోయి అందరూ అటువేపు తిరిగారు. "చూడండి - ఎంతపెద్ద చెట్టో" అన్నాడు - ఎన్ని మైళ్ళ వేగంతోటో తెలియకుండా కొట్టుకుపోతున్న ఓ పెద్ద మఱ్ఱి చెట్టుని చూపించి.

నీళ్ళదగ్గరున్న పల్లె కుఱ్ఱాళ్ళు తెప్పల్తో సహా నీళ్లలో కురికారు. ఉరికిన వాళ్ళిద్దరు. ఇద్దరికీ ఆ చెట్టుని పట్టుకోవాలనే వుంది. ఇద్దరూ వేగంగానే యీదడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. గట్టున మరోవంద మంది మనుష్యులు చేరి, టిక్కట్టులేని యీ యీతపందేన్ని, చేజిక్కిన అవకాశం జారవిడుచుకోకుండా ఆత్యాత్రుతతో చూసేస్తున్నారు. ప్రవాహంలో పడ్డ యిద్దరు కుఱ్ఱాళ్ళు ఘటికులే. అందుచేతనే యిద్దరూ ఆ చెట్టుని ఒక్కసారే పట్టుకున్నారు. అనుకునే వాళ్ళు జుట్టూజుట్టూ కూడా పట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఇదంతా ప్రవహిస్తూన్న నీళ్ళలోనే. వాళ్లిద్దరూ ఆ విధంగా ముష్టియుద్ధం చేస్తున్న సమయంలో ఆ చెట్టు తొఱ్ఱలోనుంచి పెద్ద తాచుపామొకటి బుసలు కొట్టుకుంటూ యివతలికి వచ్చేసరికి, తగువు కాస్తా తీరిపోయి, ప్రాణాలు కాస్తా అఱచేతిలో పెట్టుకొని ఒడ్డుకీదుకొచ్చారా కుఱ్ఱకుంకలిద్దరూ. బ్రిటిష్ ఛానల్ దాటిన పెద్దితగాళ్లని చూసినట్టు అందరూ వాళ్లకేసి చూడసాగేరు. ఇంతలో యేవో చిన్నచిన్న దుంగలు కొట్టుకురావడం చూసి, అందరూ చూస్తూండగానే వాళ్లిద్దరూ తెప్పల్తో సహా ప్రవాహంలో దూకి యీదుకొంటూపోయారు.

నేను ముందుకు సాగిపోయి మరో గుంపులో తలదూర్చాను. అక్కడున్న వాళ్ళందరూ యిరవైయేళ్లు దాటని యువకులే. నలుగురైదుగురు పదేళ్లవాళ్ళున్నూ వుంటారు. వాళ్లముందీ యిరవైయేళ్లవాళ్ళు పెద్ద అనుభవజ్ఞులైపోయారు. ఓ పదేళ్లవాడు నీళ్ల దగ్గర కెళ్లబోతోంటే - వాళ్లన్నయ్యగావును - వెనకాలే వెళ్ళి ఒక్కటంటించి వెనక్కిట్టుకు నీడ్చేశాడు. వాడేడ్చుకుంటూ వెళ్ళిపోతూంటే 'ఈ కుఱ్ఱాళ్ళకసలు చెప్పలేంరా!' అని వాళ్లన్నయ్య మిగతా వాళ్లతో అంటున్నాడు - అక్కడికి తను మహా పెద్దవాడైనట్లు. వాళ్లంతా అనుకుంటున్నారు - "ఇంత పెద్ద వఱద లెప్పుడూ రాలేట్ట నిజంగా మనం చాలా అదృష్టవంతులం, యింత పెద్ద వఱదల్ని చూడగలిగినందుకు"

ఇలాగే యెన్నో గుంపులు రకరకాలుగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. గట్టుమీద జనప్రవాహం, గట్టుక్రింద జలప్రవాహం చాలా జోరుగా సాగుతున్నాయ్. గట్టు మీంచి కార్లు, గట్టుప్రక్కనుంచి స్టీమర్లు, పందేలేసుకున్నట్లు ప్రక్క ప్రక్కల్నుంచే పరుగెడుతున్నై. మధ్య మధ్య, వఱద యింకా రాబోతుందన్న సూచనగా వానజల్లు కురిసేది. చూడటానికొచ్చిన జనం ప్రక్కనున్న లాంచీలో దూరిపోయేవారు. ఇంతలో జల్లు ఆగిపోయేది. గట్టుప్రక్కనున్న చెట్లు, నదిలో కొట్టుకుపోయే చెట్లను చూసి, సానుభూతి సూచకంగా కన్నీటి చుక్కల్ని - ఆవే - నీటి చుక్కల్ని కురిపించేవి. కొందరన్నారూ - తప్పక మరికొన్ని క్షణాల్లో గట్టుమీంచి నీరు పొర్లిపోయి ఊళ్లో ప్రవహిస్తుందీ - అని. దాన్ని ఖండించేందుకు ముందుకెవరూ మాత్రం రాలేకపోయారు. అంచేతనే నేనూ 'అవునేమో' అనుకున్నాను. నేనే కాదు, హెచ్చుతూన్న నీటిమట్టాన్ని చూసిన ప్రతివాళ్లూ అలానే అనుకున్నారు. కాని యెవ్వరూ ఊళ్లో కొస్తుందనికానీ, యిళ్లని ముంచేస్తుందనికానీ ఒక్కళ్లూ అనుకోలేదు. ఎలా అనుకుంటారు? ఇంతకు ముందలాంటి అనుభవం లేనప్పుడు. కాని నీరుమాత్రం జోరుగా, చెప్పలేనంత జోరుగా, చెవుల్ని బ్రద్దలు చేసేంతటి హోరుతో ముందుకు విరిగి పడిపోతున్నది. కాని ఎవరాపగలరు? ఆ జలభూతాన్ని

★ వెల్లువ ★

యెదిరించగల శక్తి యెవరికున్నది? అంది సంతవఱకూ అందరూమాత్రం ఆనందిస్తున్నారు అంతే.

ఊళ్లో జనం అంతా గట్టునే వున్నారు ఇస్త్రీమడతలన్నీ బయటికిరాసాగినై సిల్కు చీరలు, పువ్వులగుడ్డలు, అనేకరకాల సూట్లు, క్రొత్తరకాల ఫేషన్లు, అన్నీవాటి యజమానుల దేహాల్ని అలంకరిస్తున్నై. అమ్మాయిలూ, అబ్బాయిలూ చక్కగా అలంకరించుకుని, నదీతటానికి విహారానికొచ్చి రాతిబండలమీద సుఖాసీనులై చల్లటి గాలిని పీలుస్తున్నారు - నిజానికి వీస్తున్నది ప్రచండమారుతమైనా ఇవన్నీ చూచుకుంటూ యింకా ముందుకు సాగిపోయాను రకరకాల మనుష్యులు, వింతవింత స్వరూపాలూ ఒక్కుమ్మడిగా నడిచిపోతుంటే ఓ పెద్ద ప్రాణి ప్రావాహంలా కనిపించింది ఎప్పుడూ చూడని ఆనందం, ఎప్పుడూ చూడని వికారం ఒకాయన అందర్నీ ఆపి— "అదుగో చూడండి మీకెవ్వరికీ నల్లికంపు కొట్టడంలా?" అన్నాడు "ఆఁ కొడుతున్నట్టే వుంది కొడితే?" అని కొట్టబోయినట్టే కొందరడిగారాయన్ని. "అవునా? ఇంకేవుందీ కొంప మునిగింది. నల్లికంపు కొట్టిందిరా— అంటే వఱద యింకా ముంచుకొచ్చిందన్నమాటే -" అన్నాడు దాంతో కొందరు సంతోషించారు. మఱికొందరు గండిపడుతుందేమోనని గాభరాపడ్డారు "గండిపడితే మరేమీలేదు, మనమంతా సఫాయే" అని ఆ అనుభవజ్ఞుడనటంతోటే, గతుక్కుమన్న గుండెల్తో, పడబోయే గండిని తల్చుకుంటో అందరూ తలో వేపూ జారిపోయేరు

నేను ముందుకు సాగిపోయేను. అక్కడ కొందరు యిసకబస్తాలు మోసుకొస్తున్నారు ఎందుకో నాకర్థం కాలేదు. ఎవరో ఒకాయన్నడిగాను ఆయన వినిపించుకోకుండానే కంట తడిపెట్టి, ఎవరికోసమో వెదుక్కుంటూ ముందు కెళ్ళిపోయాడు చివరికా మోసుకొచ్చే కూలీల్నే అడిగాను వాళ్లలో ఒకడు గట్టు కవతల క్రింది భాగం చూపించాడు. అక్కడ భూమిలోంచి నీరు పైకుబుకుతోంది అప్పుడే ఆ ప్రాంతంఅంతా మోకాలులోతు నీళ్లలో మునిగివుంది ఈ యిసక బస్తాలన్నీ ఆ 'ఊట' మీద వేస్తున్నారు ఓ యాభైమంది కష్టపడి, సుమారు అయిదొందల యిసకబస్తాలు ఆ 'జల' మీద పారేస్తేనేకాని అది తగ్గలేదు. అందరూ హడిలిపోతున్నారు చివరి కెల్లాగోలాగ ఒకమాదిరిగా నీరురావడం తగ్గింది కాని పూర్తిగా తగ్గిందని మాత్రం చెప్పడానికి వీల్లేదు

ఎప్పటికేం ముంచుకొస్తుందోనని చాలా మంది అక్కడే కాపలా కాశారు అక్కడికి సరిగ్గా ఓ ఫర్లాంగు ముందర రోడ్డంతా నీళ్లతో నిండిపోయింది అక్కడ రోడ్డు కొంచెం పల్లంఅవడం మూలాన, నీటిమట్టం హెచ్చిపోవడంమూలాన, రెండూ కలిసిపోయినై చూస్తుండగా మోకాళ్ళని కూడా దాటి అక్కడినీరు తొడలలోతు వచ్చేసింది ఆ నీళ్ళలోకి ఒక పడవని కూడా తీసుకొచ్చారు అదెక్కడాని కర్ధణా టిక్కట్టు అందులోయెక్కితే వంతెన మొదటి స్తంభందాకా తీసుకెళ్లి 'రీసింగు' చూపించి మళ్ళీ వెనక్కు తీసుకొస్తాడు

కుఱ్ఱాళ్ళని పట్టడానికెవ్వరికీ ఖలేజాలేకపోయినై చేతుల్తోటీ, కాళ్ళతోటీ నీళ్ళని బాదడం, నీళ్లు చింది అవి అందరిమీదా పడటం, పడ్డవాళ్ళందరూ వాళ్ళని తిట్టడం - నవ్వు మొహాల్తో గలగలమని శబ్దాల్తో పేంటుమడతల నెత్తిపట్టి జోళ్లని చేత్తోపట్టుకుని నడుస్తున్న కుఱ్ఱాళ్ళూ, వాళ్ళముందో, వెనకాలో, పక్కనో చీరఅంచుల్ని మడిచి సగం సిగ్గుతో, కిలకిలమనే నవ్వుల్తో మందగమనంతో వస్తున్న ముదితలూ, నీళ్ళతో నిండిన ఆ రోడ్డుకి అలంకారప్రాయులయ్యారు.

ఇదిలా వుండగా అక్కడున్న యిళ్లుగలవాళ్ళందరికీ అదో పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది ఇళ్ళలోకప్పుడే మోకాలులోతు నీరురావడం, వాళ్లు సామాన్లు పైకి సర్దుకోవడం, నీరుయింకా పైకెక్కుతూండడం, ఇంకేం చేయాలో అర్థంకానప్పుడు వాళ్ల మొహాలు వెలవెల బోతూండడం, అది చూస్తూ, యేదో సహాయం చేద్దామనుకున్న మాకు - 'ఏం చేస్తాం, ఏం చేయగలం?' అన్న ఆలోచన రావడంతోటే మేం వెనక్కి తగ్గుతూండడం అన్నీ ఒక్కసారిగా జరిగేయి ఏమైనప్పటికీ అదంతా దృశ్యాన్ని ఆనందించడంగా పరిణమించడం తప్పితే మేమింక చెయ్యగలిగిందేమీ లేకపోయింది

అప్పటికే రాత్రి యెనిమిదన్నర గంటలైంది కాని జనంమాత్రం తగ్గలేదు నేను నెమ్మదిగా యింటివైపు దారితీశాను. ప్రవాహవేగం యింకా యెక్కువైంది నీటిమట్టంకూడా ఐదారంగుళాలు హెచ్చింది నిమిషనిమిషానికీ, గంట గంటకీ హెచ్చిపోతున్నది ఆవేగాన్ని చూడలేక కళ్ళు తిరిగిపోతున్నై. కొందరు అబలలు చూడలేక కళ్ళు మూసుకున్నారు కూడా నేనింటికొచ్చేదారిలో నాలుగైదు తాచుపాముల్ని చంపేరు. ఇంకెక్కడో మరోపాటొచ్చిందని అందరూ ఆవైపు పరుగెత్తేరు నేనూ పరుగెత్తేను. అసలు జరిగిన సంగతేమిటంటే - పొరపాటున ఓ కుఱ్ఱాడు చూసుకోకుండా రాయొహటి విసిరాడు అదివెళ్ళి దుంగల మధ్యనున్న తాచుపాముమీద పడింది. పడీ పట్టంతోటే అది తోకమీద 'ఛర్' మని లేచి ఆకుఱ్ఱాడిమీద పగబట్టింది దాంతోటి అక్కడున్న వాళ్ళంతా తలోకఱ్ఱా తీసుకుని దాన్ని బాదేరు ఆ దెబ్బల్తో అది కాస్తా ప్రాణాలు విడిచింది ఓ బుద్ధిమంతుడు కఱ్ఱకొనతో దాన్ని నీళ్ళలోకి తోసేయగా అదివడిలో కొట్టుకుపోయింది. అదైనా సామాన్యమైన పాముకాదు అరడుగుల పొడుగు, పెద్దవెగురుబొంగంత లావూ వుండి గోధుమవన్నెతో మిలమిల లాడిపోతోంది

ఇవన్నీ చూసుకుంటూ యిల్లు చేరేసరికి రాత్రి తొమ్మిది గంటలైంది ఇంటికొచ్చినప్పటికీ నాకళ్ళ - నదీప్రవాహవేగాన్ని, అందులో కొట్టుకుపోయే చెట్లనీ, కప్పుల్తోసహా తేలిపోతున్న యిళ్ళనీ, దుంగల్లో దాక్కున్న పాముల్నీ వీటన్నిటినీ చూస్తున్న జనసమూహాన్నీ - మాత్రమే చూస్తున్నై నా ఆలోచనంతా నదిప్రక్కనే విహరిస్తోంది ఆ ఆలోచనల్లోనే మేనువాల్చేను ఇంతలో కొందరు యువకులు మెగాఫోన్లతో గట్టిగా అరుస్తున్నారు "మహాజనులారా! నదిమట్టం నిమిష నిమిషానికీ హెచ్చిపోతున్నది. ఇక్కడికొకమైలు దూరంలో గట్టు ఒణికిపోతున్నది అక్కడ గండిపడేలా వుంది. మీరంతా తగు జాగ్రత్తలో వుండడం మంచిది" ఇదంతా విని వీళ్ళకేదో మతిపోయిందనుకున్నాను వచ్చే యెన్నికల్లో ఓట్లు సంపాదించడానికి వేసిన 'ఎత్తు' అని నిశ్చయించుకుని ముసుగు మరికొంచెం గట్టిగా బిగదన్ని పడుకున్నాను ఏదో పడుకున్నానన్నమాటేకాని సరిగా నిద్రపట్టలేదు పట్టిన పదినిమిషాల్లోనూ ప్రవాహమూ, పాములూ - వాటికి సంబంధించిన కలలే వచ్చినై రాత్రి పన్నెండు గంటలైంది అప్పుడే కొద్దిగా పడుతున్న నిద్ర ఒక్క మెగాఫోన్ కేకతో విచ్ఛిన్నమైంది. "సోదరులారా! ఇక్కడికొకమైలు దూరంలో పెద్ద గండిపడింది. ఆ

ప్రాంతం అంతా సర్వనాశనం అయిపో యింది. మనక్కూడా యేక్షణంలో వఱ దొస్తుందో చెప్పలేం అందరూ మెలకు వతో వుండండి" అని హుషారిచ్చి మెగా

ఫోన్లో అరుచుకుంటూ ఆ యువకులు ముం దుకు సాగిపోయేరు ఆ వార్తతో నా నిద్ర పటాపంచలైంది పెగ చాక్కాు అయినా సరిగా వేసుకోకుండా మునిగిపోయిన

ప్రాంతానికి బయల్దేరాను. బయల్దేరిన వాణ్ణి నేనొక్కణ్ణేకాదు అంతా అలే పరుగెత్తేరు

జలమయమైన ఆ ప్రదేశాన్ని వర్ణించాలి

HVM. 201 X52 TL

ఎల్లువ

అంటే హృదయం అంటూ ఉన్నవాడికి చాలా కష్టం మానవ మాత్రుడెవడైనా ఆభీభత్స దృశ్యాన్ని కనీసం తల్చుకునేందుకూడా జంకుతాడు

సరిగ్గా మేం నీటిఅంచునగ్గర నుంచున్నాం అక్కణ్ణుంచీ వున్న రోడ్డంతా పల్లమే ఎంతపల్లమో ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెప్తే తెలుస్తుంది. ఇక్కడ మా కాలి వేళ్ళని తాకుతున్న నీరు నూరుగజాల దూరంలో వున్న యింటి కప్పుమీద నుంచి ప్రవహిస్తోంది అంటే, అక్కడ సుమారు యిరవై అడుగులలోతు నీరుందన్నమాట. కొందరు నీటిలో యెలాగో కష్టపడి యీదుకుని రోడ్డు - అదే - ప్రస్తుతం ఒడ్డుమీదికొచ్చి పడుతున్నారు. పడ్డగండికి దగ్గరగానే పెద్దకలపఅడితీ లుండడంవల్ల అక్కడి దుంగలుకూడా ఊళ్ళోకి కొట్టుకొచ్చినై. ఆ దుంగలు సామాన్యమైన దుంగలు కావు - పెద్దపెద్ద టేకుపలకలూ, టేకుద్రూములూను ఒకొక్క దుంగ ప్రవాహవేగంతో కొట్టుకొచ్చి యిళ్ళను 'ధనా' మని గుద్దుకునేవి. అసలే నీళ్ళలో తడిసిన యిళ్ళు యీ దుంగల ధాటకి తట్టుకోలేక వెంటనే పడిపోయేవి ఈ యిళ్ళను గుద్దినదుంగలకూ, పడిపోయిన గోడలకూ మధ్య యెందరో అమాయకులు పడి నలిగిపోయేవారు ఈ దుంగల్ని, పడిపోతున్న గోడల్ని, యిన్నింటనీ తప్పించుకుని ఒడ్డుకి చేరుకున్న కొందరు ఘట్టప్రాణంగలవాళ్ళు నీళ్ళలో వుండిపోయిన తమ బంధువులకోసం యేం చేయాలో తెలియక గోలచేస్తున్నారు అక్కడో కుఱ్ఱాడు యీదుకుంటూ ఒడ్డుకొచ్చి పడ్డాడు పడీపడ్డంతోటే 'అమ్మా, అమ్మా' అని నెత్తి బాదుకోవడం మొదలుపెట్టాడు, 'ఏమిటంటే' మాట్లాడడు నెత్తీ నోరూ బాదుకోవడం తప్పితే మాకేమీ చెప్పలేదు మళ్ళీ నీళ్ళలో కెడతానంటాడు మేమంతా గట్టిగా పట్టుకున్నాం కాని ఆపడానికి మాశక్యం కాకపోయింది అప్పుడు కొందరు పెద్దవాళ్ళు కొప్పడ్డారు 'వచ్చినవాడి వెలాగూవచ్చావ్ మళ్లీ అందులోపడి చావటానికా' అని అప్పుడుపాపం గోలపెడుతూ చెప్పాడా కుఱ్రాడు - ఎందుకో రోడ్డుమీదికొచ్చాట్ట, జనం అంతా పరుగెడుతున్నార్ట, ఏమిటో అని నిద్రకళ్లతో చూస్తూ నుంచున్నాట్ట, ఈలోపలప్పుడే వఱద వచ్చేసరికి అయ్యో, అయ్యో అనుకుంటూ నిద్రపోతున్న ముసలి తల్లిని లేపుదాం అనుకొని లోపలికెళ్లి ఆవిణ్ని లేపేసరికి యింట్లోకూడా నీరొచ్చేసిందట - ఇద్దరికీ యేం తోచక వెనకొల్నుంచి దొడ్డి తలుపు తీసుకుని చూసేసరికి అక్కడకూడా నీరు రావటం చూసి కొయ్యబారిపోయేరు - చూస్తూండగానే మొలలోతు, మరోక్షణంలో గుండెల్లోతు నీరు వచ్చేసిందట దాంతో ఆ కుఱ్రాడాగకుండా, వాళ్లమ్మ సంగతి కూడా చూడకుండా యీదుకుంటూ అతి ప్రయాసతో ఒడ్డు చేరుకున్నాడు. తీరా చేరుకున్నాక వాడికి అమ్మసంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది గట్టుమీదికొచ్చి గోలపెడితే లాభం యేముంది? ఆ కుఱ్రాడు మా అందర్నీ బతిమాలాడు తనతల్లి నెలాగైనా కాపాడమనీ, ఎన్ని వేలైనా ధారపోస్తాననీ వాడు ధారపోస్తానన్న వేలకోసం కాదు కాని, ప్రస్తుతం ధారపోస్తున్న కన్నీళ్లని చూసి జాలికలిగి నా గుండెలు ద్రవించినై 'సరే చూద్దాం' రమ్మన్నాను.

బయల్దేరేసరికి 'కొంప మునిగిందిరా' అంటూ చంద్రం యేడ్చుకుంటూ వచ్చి కాళ్లముందు పడ్డాడు జరిగిన సంగతేమిట్రా అంటే బుఱ్ఱ నేలకేసి బాదుకుంటాడే కాని అసలు సంగతి చెప్పడు. చివరకి పాపం - 'సీతా పాపా నీళ్లలోవుండిపోయార్రా' అనిమాత్రం చెప్పగలిగేడు "ఏం భయం లేదు, తీసుకొద్దాం పద," అని ధైర్యము చెప్పి మోకాలులోతు ముందుకెళ్ళాం మా అదృష్టం కొద్దీ అప్పుడే అక్కడికి రెండు పడవలొచ్చినై ఒక పడవవాణ్ని అడిగితే యాభై రూపాయలు కావాలన్నాడు ఆ సమయంలో బేరం యేమిటని సరే రమ్మన్నాం. మాతోపాటు మరోనలుగుర్ని తీసుకెళ్లాం.

ముందా కుఱ్రాడు వాళ్లింటికెళ్లి వాళ్లమ్మని రక్షిద్దాం అంటాడు చంద్రం - అలాకాదు ముందు నా పెళ్లాం బిడ్డల్ని రక్షించాలంటాడు వీళ్ల తగువు నాకో పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది పడవింకా ముందుకు పోనిమ్మన్నాను దారిలోనే చంద్రం యిల్లుండడం మూలాన పడవక్కడాపు చేయించాం అదృష్టవశాత్తూ - పిల్లవాణ్ని చంకలో పెట్టుకుని సీతకొనప్రాణాల్తో చూరు పట్టుకుని వేళ్ళాడుతోంది. చంద్రం మొహం చెప్పలేనంత వికసించింది. నెమ్మదిగా సీతనీ, పాపనీ పడవలో చేర్చాం. దాంతో ఆ కుఱ్రాడికి ఆశా, ఆరాటమూ హెచ్చి పడవవాణ్ణి తొందర చేసేడు అక్కడికో పాతిక గజాల్లోనే కుఱ్రాడిల్లు మీదకొచ్చే దుంగల్ని తప్పించుకుంటూ వఱద కెదురుగా - తోసుకుంటూ పడవ ముందుకెళ్లి పడవ కుఱ్రాడింటి డాబాపిట్టగోడ పక్కనాగింది పడవ మీదనుంచి వాళ్ల డాబామీద కురికాడతను 'అమ్మా, అమ్మా' అని యెన్నో కేకలేశాడు. పాపం సమాధానం రాలేదు అక్కడే ఆకుఱ్ఱాడలా గొంతు బద్దలయేలా అరుస్తున్నాడు ఆ డాబా అసలే పాతదవడం మూలాన పిట్టగోడలు నాని నీటిలో పడిపోయినై

ఏభై గజాల దూరంలో అతివేగంతో కొట్టుకొస్తున్న పెద్ద చెట్టొకటి నా కళ్ళబడింది అది చూడ్డంతోటే నాగుండెలు 'ఝల్లు'మన్నై అది వచ్చి మాపడవని గుద్దుకుంటే మమ్మల్ని పలకరించే దిక్కు మరెవ్వరూ వుండరు, ఏమైతే అయిందని కుఱ్ఱాణ్ణి రమ్మన్నాను. పాపం గొంతు పగిలేలా అరుస్తున్న తన గోలలో నా కేకలు వినిపించలేదు చెట్టు భూతంలా కొట్టుకొస్తున్నది కంఠం పెలిపోయేలా అరిచాను ఆ అబ్బాయికూడా వాళ్ళమ్మకోసం అలానే అరుస్తున్నాడు. చెట్టు మరీ దగ్గిరకొచ్చేసింది, ఆఖరుసారిగా ఒక్క పెద్ద కేకేసి పడవని పక్కకి తప్పించేశాం. అంతే - ఒక్కక్షణంలో ఆ చెట్టు ఆ పాత డాబాను భయంకరంగా 'ఢీ'కొన్నది మేంఅంతా చూస్తూండగానే, మాకళ్ళయెదుటే 'ఫెళ్ళ, ఫెళా' మంటూ ఆ డాబా నీటిలోకి కూలిపోయింది మరుక్షణంలో మా కక్కడా డాబా కనుపించలేదు, దానిమీది కుఱ్ఱాడూ కనిపించలేదు, వాడి కేకలూ వినిపించలేదు కాని అక్కడి నీళ్లు చేసిన 'గలగల' శబ్దం మాత్రం హృదయాన్ని చీల్చి ముక్కలుముక్కలుగా చేసింది ఆ భూతం ప్రవాహంతో పాటు ముందుకు పోయింది - యింకెన్ని కొంపల్ని కూల్చడానికో. ఏ కుఱ్ఱాడితల్లినైతే కాపాడదామని పడవ మాట్లాడామో, చివరికా తల్లినీ - కనీసం ఆ కుఱ్ఱాణ్ణీ - అయినా కాపాడలేకపోయాం కన్నీళ్ళతో కాళ్ళా వేళ్ళాపడి, తన తల్లిని యెల్లాగైనా రక్షించమ [illegible] దీనవదనం! నా స్మృతి [illegible] అప్రయత్నంగా నా [illegible] కన్నీటిధారలు కురిసినై [illegible] మా కళ్ళయెదుటే గంగ [illegible]

చేసేది లేక మేం [illegible] తిరిగాం [illegible] విద్యు[illegible] పోయినై అప్పటికే రాత్రి [illegible]

(54-వ పేజీ చూడండి)

★ వెల్లువ ★

(12–వ పేజీ తరువాయి)

తయింది దీపా లారిపోవడంతోటే ఒక్కసారిగా ఆర్తనాదాలు ఆకాశాన్ని చీల్చేసినై 'రక్షించండి బాబో' అన్న కేకలూ, మూలుగులూ, పడిపోతున్న యిళ్ళ ఫెళఫెళార్భాటులూ, ఆడవాళ్ళ యేడుపులూ, పసిపాపల పెడబొబ్బలూ, ప్రవాహంలో కొట్టుకొచ్చే రాక్షసుల్లాంటి దుంగలూ, కన్ను పొడుచుకున్నా కనిపించని కాళరాత్రీ - అబ్బా! తలుచుకోడానికే భయంకరంగా వుంది ఎంత అయోమయంలో వుండాలో అంత అయోమయంగావున్న పరిస్థితిలో మా పడవలో మేమంతా ప్రాణా లరచేతుల్లో పెట్టుకుని బిక్కు, బిక్కుమంటూ కూర్చున్నాం ఇంతలో మాపడవ కెక్కడోచిన్న కన్నంపడి నీళ్లుజొటజొటా లోపలికి రావటం ప్రారంభించినై వెంటనే మేమంతా పక్కనేవున్న పెంకుటిలుమీదికి చేరాం చంద్రం సీతనీ, పిల్లాణ్ణీ జాగ్రత్తగా పట్టుకొచ్చున్నాడు నేను, మిగతావాళ్ళూ నుంచున్నాం మేమందరం యింటికప్పమీదికి చేరిన అయిదునిమిషాల్లో పడవనిండా నీళ్ళు చేరి ములిగిపోయింది పడవవాడు పెట్టినగోలకి అంతులేదు కాని వాడు మాత్రం యేంచేస్తాడు? ఎల్లాగోలాగ ఎంతో కష్టపడి మేమంతా వాణ్ణి ఊరుకోబెట్టాం ఇంతలో మరో పడవ కనిపించింది కనుపించిందేతడవుగా అందరూ అందులో కురికేశారు అందులోవాళ్లని బ్రతిమలాడి చంద్రాన్నీ, సీతనీ, పాపనీకూడా యెల్లాగో పడవెక్కించాం నే నెక్కబోతోంటే ఆపడవవాడింక వీల్లేదన్నాడు వి ఒక్కరెక్కినా యింక ములిగిపోతుందన్నాడు తప్పని సరిగా నే నక్కడే వుండిపోవలసి వచ్చింది

పడవ ముందుకు సొచ్చుకుంటూ పోయింది ఆ యింటికప్పుమీద నే నొంటరిగాణ్ణయిపోయాను ఇంతలో సరిగా నాకో గజం - రెండుగజాలదూరంనించి 'బుస'లు వినిపించినై దాంతో అక్కడో త్రాచుపాము చేరిందని గ్రహించుకోగలిగినప్పుడు నాపై ప్రాణాలు పైనే పోయినై ఏంచేయడానికీ పాలుపోలేదు అయితే - అదికూడా దానిప్రాణాల్ని రక్షించుకునేందుకే చేరిందని కొంతవరకూ ధైర్యంగా కూర్చోగలిగాను ఎంతైనా మానవుణ్ణిగదా! గట్టిగా 'బుస'లు వినిపించినప్పుడల్లాగుండెలుమరింత వేగంగా కొట్టుకునేవి ఆ సమయంలో ఎలా ప్రాణం బిగపట్టుకుని కూర్చున్నానో నాకే అర్థంకాదు ఇంతలో అదే యింటిమీదికి నీటిలో యీదుకుంటూవచ్చిన గుఱ్ఱం ఒకటెక్కబోయింది. కాలు జారి నీళ్లలో పడింది అలా ఒకటి రెండుసార్లు జరిగిం తర్వాత ఎల్లాగోలా నిలదొక్కుకునిపాపం! - దానిప్రాణాన్నది కాపాడుకుంది ఆయింటికప్పుమీద, ఆరాత్రి, నీళ్లమధ్య, ఒక గుఱ్ఱమూ, ఒక మనిషీ, ఒక భయంకర సర్పమూ అతికష్టంమీదప్రాణాల్ని కాపాడుకున్నారు 'ఎవరైతే నేమిట - ఆపత్సమయంలో జీవులన్నీ ఒకటే' అన్న చిన్న వేదాంత రహస్యం, అంత పెద్దకష్టంలోనూ నా చిన్న బుర్రలో తళుక్కున మెరిసింది ఎలాగైతే నేం? కన్ను పొడుచుకున్నా కనుపించని ఆ కాళరాత్రిగర్భంలో ఇటు గుఱ్ఱానికీ, అటు త్రాచుపాముకీ మధ్య, సూదులు గుచ్చేచలిలో గడగడ వణికిపోతూ కొన్ని ఘడియలు గడిపేను 'మళ్ళీ తెల్లవారుతుందా' అనుకున్నాను 'ఈ కష్టం గట్టెక్కుతుందా!' అనుకున్నాను

అనుకుంటూండగానే తెలవారింది తెల్లవారడమే తడవుగా పది పదిహేను పడవలు కనుపించినై కనుపించడమే తడవుగా యెగిరిపోతున్న పంచప్రాణాలూ మళ్ళీ దేహంలో చేరుకున్నై అతికష్టంమీద నేనో పడవలో కురికాను పాపం! గుఱ్ఱం కూడా రాబోయింది కాని మనుష్యులు దాన్ని రానియ్యలేదు అవును - అది పశువు, వీళ్లు మనుష్యులు-అదే వీళ్ళ తేడా! అందుకే ఆ గుఱ్ఱం అక్కడే వుండిపోవలసి వచ్చింది పాము మాత్రం కనుపించలేదు ఎక్కడికో పోయుంటుంది ఈ పడవలన్నీ అన్నివైపులికీ వెళ్ళి, చెట్లకొమ్మల్ని వేళ్లాడే వాళ్ళనీ, యిళ్ళచూరుల్ని పట్టుకుని ఊగిసలాడుతున్న వాళ్ళనీ, నాలా యిళ్ళమీదనూ, డాబాలమీదనూ వున్నవాళ్ళనీ, యెంతోమంది నెక్కించుకుని రోడ్డుమీదికి చేర్చినై కొంతమంది ముసలివాళ్ళు, ఆడవాళ్ళు, చంటిపిల్లలు, యీతరానివాళ్ళూ నీళ్ళలో ప్రాణాలొదిలేశారు కట్టుబట్టలతో, ప్రాణాలు దక్కించుకుని బయటకొచ్చినవాళ్ళ సంఖ్యాకులు జమిందారు దగ్గర్నుంచీ, ముష్టివాడిదాకా - వున్నవాళ్ళున్నట్టు బయటపడ్డారు ఆ సమయంలో తారతమ్యా లెవ్వరూ గణించనే లేదు - తారతమ్యం లేని జలదేవత సమక్షంలో. ఆ ప్రదేశం అంతా, ఆక్రోశాలతో, ఆర్తనాదాలతో, అరుపులతో, యేడ్పులతో నిండిపోయింది అక్కణ్ణుంచి నెమ్మదిగా యింటి కెడదామని నడక ప్రారంభించేను మిగతా ప్రదేశాలనుంచి వచ్చిచూసే జనానికంతులేదు జనం విరగబడిపోతున్నారు

నిన్న సాయంత్రం ఆ నది సౌందర్యాన్ని చూసి ఆనందించినవాళ్ళే, యీ ఉదయం అదే వరదల్ని చూసి నైరాశ్యంతో, పిల్లమొగాల్లా గాపాతున్నారు.

* * *

మామూలుగానే జనం గుంపులు గుంపులుగా పోగుబడుతున్నారు ఎరిగున్న ఓ రిటైర్డు యింజనీరుగారు చుట్టూ మూగిన వాళ్ళతో అంటున్నారు "ఛీఛీఛీ! ఎంత పాడుపని చేశారండీ వీళ్ళంతా కలిసీ అనవసరంగా యెంతమంది ప్రాణాలు తీసేసేరండీ అయినా నేను ముందరే అనుకున్నా. నిన్న గట్టంతా గాలించి చూశాను - ఒక్క యింజనీరన్నా, చివరికి సూపరువైజరన్నా కనిపిస్తాడేమో గండి నాపుచేసే మార్గం చెబుదామని అబ్బే! ఒక్కళ్ళూ ఫికరులేరు *Flood bank* మొత్తంమీద ఒక్క బాధ్యతగల ఉద్యోగస్థుణ్ణి చూద్దామంటే కనుపించలేదు అయింది - అంతా కలిసి మనల్ని నట్టేట్లో ముంచేరు" ఆగుంపులోంచే యెవడో ముందుకొచ్చి అన్నాడు "పాపం వాళ్ళుకూడా గండిపూడ్చడానికి ప్రయత్నించారుటండీ లాభం లేకపోయిందిట" దీంతో యింజనీరుగారికి కోపంవచ్చి ఛెడామడా దులిపేశాడు "ఏం ప్రయత్నించారయ్యా వీళ్ళు గట్టు ప్రక్కన 'జల' పుట్టి అక్కడ నీరు బొటబొటా పైకి విరజిమ్ముతోంటే దానిమీద యెన్ని యిసక బస్తాలేస్తేమాత్రం ఆగుతుందా, జెమాజెట్టీల్లాంటి వాళ్ళని నలుగుర్ని తాళ్ళుకట్టి 'పైన' ఊట ఊరుతున్న స్థలానికి తిన్నగా నదిలో పడేపడి యిసకబస్తా లేస్తే రక్కిః కట్ట పారేసును వీళ్లకేవన్నా తెలిస్తేగా" అని ఆయన కఱ్ఱ నేలకేసి కొట్టుకుంటూ నీళ్ళవైపు వెళ్ళిపోయాడు

* * *

ఊరుని ముంచిన నీరలా రెండురోజుల నిలవుండిపోయింది బళ్ళు, కార్లు పరుగెత్తిన రోడ్లమీద పడవలు, లాంచీలు ప్రయాణం చేసినై నిన్నటిదాకా నలుగురికీ పెట్టిన దాతలు, యివాళ నలుగురి 'పెట్టు'కీ ఆశించవలసి వచ్చింది ఈ పట్టణాని కగతి పడుతుందని, కనీసం కలలోనైనా యెవ్వరూ అనుకోలేదు

* * *

నదీమతల్లి కా పట్టణవాసులమీద యిప్పటికైనా అనుగ్రహం కలిగిందా అన్నట్టు - నెమ్మదినెమ్మదిగా నీరు తీయడం మొదలుపెటింది కొద్దిగంటల్లో, అతివేగంతో వచ్చిన దారినే నీరు నదిలో కలిసిపోయింది ఎంతవేగంతో పట్టణంలోకి ప్రవేశించిందో, అంత వేగంతోటే నీరు తీసిపోయింది నీరు పూర్తిగా తగ్గడంతోటే పడిపోయిన యిళ్ళు,శవాలు బయట పడినై ఆదృశ్యాల్ని చూసి భరించటమన్నది మానవ మాత్రుడికి చేతగానిపని కాని కొద్దిరోజులకా దృశ్యాలన్నీ స్మృతిమాత్రంగా మిగిలినై ★